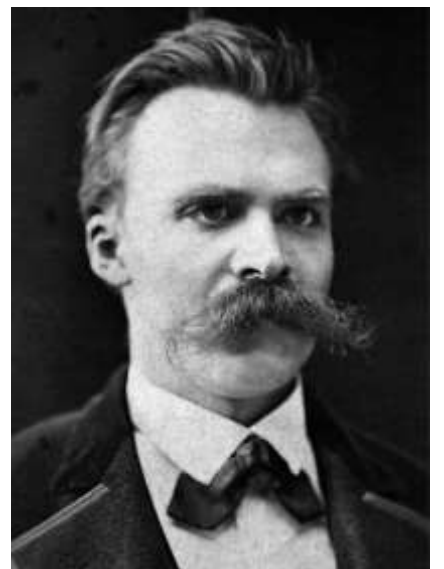

นิตเชแบ่งมนุษย์ออกเป็น ๓ ประเภท หรือ ๓ ระดับ คือ

๑) ระดับทาส มนุษย์ในระดับนี้จะไม่เป็นตัวของตัวเองเพราะกลัวความรับผิดชอบ ไม่กล้ามีความคิดของตัวเอง จึงนิยมเดินตามอุดมการณ์ที่คนส่วนมากยอมรับ ไม่กล้าทำอะไรผิดแผกไปจากผู้อื่นเพราะไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น คนประเภทนี้ส่วนมากคิดว่าการถือตามศีลธรรมแบบทาส (slave morality) เช่นนี้เป็นวิธีที่ได้เปรียบที่สุดแล้วเพราะปลอดภัย ไม่ต้องเสี่ยง ไม่ต้องคิดและไม่ต้องรับผิดชอบ เพียงแต่ยอมให้เกียรติคนบางคนที่มีอำนาจเหนือตนก็พอแล้ว นิตเชถือว่าพวกนี้คิดสั้น คิดว่าการกระทำเช่นนี้เป็นความฉลาด แต่นั่นหาใช่อุดมการณ์ของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไม่

๒) ระดับนาย มนุษย์ระดับนี้กล้าเสียและกล้าเสี่ยงเพื่อความเป็นใหญ่เหนือคนอื่น เขาจะทำอะไรตามใจ โดยถือคติว่าตายเสียดีกว่ายอมจำนน เมื่อเขากล้าเสี่ยงเช่นนี้ มนุษย์ระดับทาสก็จะเกรงกลัวยึดถือเป็นที่พึ่งและยอมให้เป็นนาย เขาจึงถือศีลธรรมแบบนาย (master morality) トラบเท่าที่ไม่มีคู่แข่ง ครั้นมีคู่แข่งก็จะต้องต่อสู้กันจนตายไปข้างหนึ่ง แต่ถ้าหากพบผู้ที่มีพลังเข้มข้นแสดงความเป็นนายเหนือตนมาก ๆ เห็นว่าไม่มีประตุสู้แน่ ๆ เขาจะยอมจำนนโดยถือศีลธรรมแบบทาส ทั้งนี้เพื่อจะได้มีโอกาสใช้ศีลธรรมแบบนายกับผู้ที่ยอ่อนแอกว่าต่อไปได้โดยสะดวก บางครั้งเขาอาจจะยอมจำนนต่อคู่แข่งที่มีพลังไล่เรี่ยกับตนชั่วคราว เพื่อหาโอกาสล้มล้างในเวลาต่อมา นิตเชคิดว่ามนุษย์ในระดับนายมีพลังเข้มข้นกว่ามนุษย์ระดับทาส จึงเอาเปรียบทุกคนและทุกสิ่งที่ยอ่อนแอกว่าตนในทุกวิถีทาง พวกนี้ทำความเจริญให้แก่มนุษยชาติ แต่ก็สร้างความเดือดร้อนให้ไม่น้อยเลยทีเดียว ทั้งมนุษย์ระดับทาสและระดับนายต่างก็มีกิเลสเป็นเครื่องนำทาง จึงต่างก็เป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์ด้วยกันทั้งสิ้น

๓) ระดับบอภิมนุษย์ (superman หรือ overman ตรงข้ามกับ subman หรือ last man - wbm) มนุษย์ในระดับนี้ได้แก่นักปราชญ์ผู้เห็นแจ้งในสัจธรรม รู้ว่าเบื้องหลังของสิ่งที่ปรากฏทั้งหลายคือเจตจำนงที่จะมีอำนาจ รู้ว่าพลังหน่วยย่อยทั้งหลายล้วนรวมเอาเปรียบกันอย่างไร้ที่ท่าไม่ถึงการณ์ จึงตกเป็นเหยื่อแห่งการเอาเปรียบกันอย่างไม่รู้จบสิ้น นิตเชคิดว่าศาสนายิ่งใหญ่ทั้งหลายในอดีตได้เห็นสัจธรรมนี้มาแล้ว แต่ไม่สามารถพูดออกตรง ๆ อาจเป็นเพราะยังไม่พบคำศัพท์ที่เหมาะสมหรืออาจจะกลัวผู้ฟังไม่เข้าใจนิตเชคิดว่าตนเองเห็นแจ้งในสัจธรรมเช่นกันและจะทดลองเสี่ยงพูดตรง ๆ

โบทแลร์ 1857

นักวิจารณ์งานศิลปะและกวีผู้เรื่องนาม

แห่งความโศกศัลย์ชาวฝรั่งเศส

-งานเขียนและบทกวีของโบทแลร์เองนั้น

มีลักษณะบางอย่าง เป็นสิ่งที่อยู่ใน project of modernity

มีลักษณะเป็น Pre-Marxism คือมีลักษณะวิพากษ์สังคมและชนชั้นในกรอบหรือมุมที่จำกัด เพราะ

เครื่องมือของโบทแลร์ในตอนนั้น ไม่ใช่องค์ความรู้ทางด้านสังคมวิทยา หากเป็นเพียงคารมและ

โวหารที่กินใจเท่านั้น

-งานกวีร้อยแก้วของเขา (Petits Poèmes en Prose) มักจะแสดงออกอย่างชัดเจน

โจ่งแจ้งว่า เขานั้นเกลียดชังพวกชนชั้นสูง แต่ขณะเดียวกันเขาก็ไม่เคยเมตตาต่อคนจน หรือขอทาน

ที่แหวะเวียนเข้ามาเล่นเป็นตัวประกอบในบทกวีของเขาเลย

-มีบ้างที่โบทแลร์พยายามวาดภาพของเด็กผู้หญิงจ๋าๆ ซึ่งไม่มีจะกิน (เธอยืนมองของเล่น
ของลูกคนรวยผ่านรั้วบ้าน) ให้แลดูงดงามราวเทพธิดา แต่อย่างที่บอกโบทแลร์ไม่ได้มองเห็นว่าคน
จน คนรวย มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร

-บทกวีโบทแลร์จะเป็นการนำความรู้สึกนึกคิด (ซึ่งมักจะเป็นความทุกข์ ความรัก ความ
ปรารถนา มาเชื่อมโยงกับประสาทต่างๆของร่างกาย แล้วเขียนเป็นบทกวี เช่น การสัมผัสรัก สู่ถึง
ความปรารถนา